

KAROL SIDON

Karol Sidon, hebrejským jménem Efrajim ben Alexander, (* 9. srpna 1942 Praha), je vrchní zemský a bývalý vrchní pražský rabín, dramatik, spisovatel, scenárista, bývalý chartista a disident židovského původu.

Narodil se v Praze za války v tzv. smíšeném manželství. Jeho židovský otec Alexander Sidon pocházel z Trnavy, roku 1944 byl zatčen a vězněn gestapem a téhož roku umučen. Karol byl poté skrýván na venkově až do konce okupace. Matka ho vychovávala sama až do roku 1948, kdy se znovu provdala.

Po maturitě vystudoval dramaturgii a scenáristiku na FAMU. Poté krátce pracoval v Československém rozhlasu, do roku 1968 byl dramaturgem Krátkého filmu ve studiu Jiřího Trnky. V letech 1968/1969 byl redaktorem *Literárních listů* a *Listů*. Roku 1968 obdržela jeho rozhlasová hra *Dvojí zákon* státní cenu k 50. výročí založení republiky.

Po podpisu Charty 77 byl propuštěn a následně byl zaměstnán jako topič.

Osud obou otců přispěl k tomu, že se Karol, pojmenovaný po svém strýci z otcovy strany, cítil být Židem a v dospělosti (1978) přijal židovskou víru.

V roce 1983 byl nucen pod nátlakem StB emigrovat do Německa, kde v Heidelbergu studoval judaistiku. S německým prostředím se nikdy nesžil.

Rabínská studia dokončil v Izraeli. Studoval v institutu Harry Fischel (Machon Ariel) v Jeruzalémě. Roku 1992 se stal pražským a zemským rabínem, kdy se inaugurace v Praze zúčastnil zakladatel Machon Ariel rabín Šear Jašuv Cohen, od kterého obdržel smichu (rabínský titul).

Rabimu Sidonovi se podařilo v Praze obnovit židovskou ortodoxní komunitu. Na pomoc si zval mnoho mladých rabínských rodin z Izraele, aby v nich měli hlavně mladí lidé vzor. Ve své funkci se zasadil o založení např. Lauderových škol (po více než půl století byla otevřena v roce 1997 židovská základní škola, kterou pojmenoval *Gur Arje* a gymnázium *Or Chadaš*).

Roku 2012 vydalo nakladatelství Federace židovských obcí v České republice Sefer s. r. o. jeho překlad Tóry pod názvem *Pět knih Mojžíšových*.

Pražský arcibiskup Dominik Duka překlad rabína Sidona přijal pozitivně a s povděkem.

Roku 2014 vyšel pod pseudonymem Chaim Cigan první díl jeho románové tetralogie na pomezí sci-fi a vážné literatury *Kde lišky dávají dobrou noc*, kterou se po mnoha letech vrátil k beletrii. Po prvním dílu *Altschulova metoda* následovaly *Piano live* (2015), *Puzzle* (2016) a *Outsider* (2017). Všechny díly tetralogie, stejně jako knížka pro dospělé děti *Malý pan Talisman* (2015) o židovském Supermanovi, vydalo nakladatelství Torst.

V průběhu dvaceti let s ním napsal Karel Hvížd'ala tři knihy rozhovorů, které vyšly souborně roku 2014.

Próza

- *Sen o mém otci.* 1968
- *Sen o mně.* 1970
- *Boží osten.* 1975, knižně 1991. První část románu vyšla v r. 1988 v nakladatelství Index pod názvem *Dvě povídky o utopencích.*
- *Brány mrazu.* 1977. Novela vydaná r. 1988 v nakladatelství Index pod názvem *Dvě povídky o utopencích.* V Akropolis roku 2013.
- *Dvě povídky o utopencích.* 1988. První část románu *Boží osten* a novela *Brány mrazu.*
- *Evangelium podle Josefa Flavia.* 1974, knižně až 1991.
- *Kde lišky dávají dobrou noc I. Altschulova metoda.* Torst 2014. Praha.
- *Kde lišky dávají dobrou noc II. Piano live.* Torst 2015. Praha.
- *Malý pan Talisman.* Torst. 2015. Praha.
- *Kde lišky dávají dobrou noc III. Puzzle.* Torst 2016. Praha.
- *Kde lišky dávají dobrou noc IV. Outsider.* Torst 2017. Praha.

Drama

- *Páté přikázání.* Československý rozhlas, prem. 1966, režie: Vladimír Semrád
- *Cybil.* Československý rozhlas, prem. 1967, režie: Antonín Moskalyk
- *Samotka.* Československý rozhlas, prem. 1968, Režie: Antonín Moskalyk
- *Dvojí zákon.* Československý rozhlas, prem. 1969, režie: Jiří Horčička
- *Paní Svět.* Československý rozhlas, prem. 1970, režie: Jiří Horčička
- *Latríny.* Umělecké studio Rubín, neveřejná prem. 1973, režie: Karol Sidon
- *Shapira.* 1972. Premiéra až 1990. Divadlo E. F. Buriana, prem. 1990, režie: Luboš Pistorius
- *Labyrint (cirkus podle Komenského).* Západočeské divadlo Cheb, prem. 1991, režie: Pavel Pecháček
- *Zpívej mi na cestu.*
- *Etuda o hodináři.*
- *Třináct oken.* Československý rozhlas, prem. 1991, režie: Jiří Horčička
- *Starý příběh.*
- *Ester.* Židovská obec Praha, prem. 1980, režie: Karol Sidon
- *Popurim.* Rokoko- Spolek Kašpar, prem. 1993, režie: Petr Hruška
- *Dramata.* Akropolis. 2012. (celé Sidonovo dramatické dílo)

Pro děti

- *Pohádky ze čtyř šuplíčků*. 1979. Publikoval pod jménem své manželky (Marcela Třebická)

Film

Podle jeho scénářů natočil Juraj Jakubisko v roce 1969 filmy *Zběhové a poutníci* (scénář k třetí povídce *Poutníci*), *Ptáčkové, sirotky a blázni a Nashledanou v pekle, přátelé!* Pro Čs. televizi adaptoval díla Ivana Sergejeviče Turgeněva (*Otcové a děti*, 1971, r. Eva Sadková) a Nikolaje Gavriloviče Černyševského (*Co dělat*, 1972, r. Jiří Bělka). Televizní hra *Adam a Gabriel* (1972, režie Jaroslav Balík) byla uvedena v Itálii.

Scénář TV film:

- *Otcové a děti*. (1971) Adaptace slavného Turgeněvova románu
- *Co dělat?* (1972) Adaptace Černyševského
- *Adam a Gabriel*. (1972) Televizní hra podle vlastního námětu